

Jupinaa, osa 4

Joulu on jo hyvin lähellä ja tämä on vuoden viimeinen palstani, joka julkaistaan. Viimeinen kirjoitukseni osuu joulunpyhille, jolloin toivottavasti lähestyvä uusi vuosi jo vaikuttaa piristävästi. Nyt on vuorossa taas hiljaista mutinaa kielemme puolesta.

Jo muutaman vuoden on minua kummastuttanut tapa käyttää englanninkielisiä sanoja suomalaiseen tapaan lausuttuna, vaikka asialle tai ilmiölle on olemassa aivan hyvä suomenkielinen vastine. Kaikkein tavallisin on tietysti stailaus, joka on jo niin juurtunut sanastoon, ettei tyylin muokkaamista käytetä enää ollenkaan.

Enemmän risoo esimerkiksi taimaus, jolle on vallan hyvä suomenkielinen vastine eli ajastus, jonka ymmärtävät myös ne ihmiset, joille englanti ei ole toinen äidinkieli. Minusta se on myös esteettisesti ruma sana, taimaus...

Urheilukielessä on aina vain yleisemmin käytössä podium, vaikka kaikki palkittavat aina kiipeävätkin palkintokorokkeelle. Onko siis jo-

tenkin hienompaa käyttää tuota podiumia?

Asiasta toiseen, koeratkonassa tulee vastaan aina kaikenlaista mielenkiintoista, kuten olen varmaan ennenkin maininnut. Nyt törmäsin vihjeeseen "aamiainen" josta tuli vastaus "muro"!?? On varmaan näiden huippumallien lempiaamiainen, yksi muro. Varmaan myös vähäkalorinen muro. Minä tulisin moisesta aamiaisesta todella vihaiseksi, mutta kukin tyyllillään.

Hesarissakin joku toimittaja joskus kokeilee uussuomea, nimestä päätellen hiukan nuorempaa journalistipolvea. Sana oli hyisevä ja mikäli asiayhteydestä sain selvää, tarkoitus oli kaikesti käyttää sanaa hyinen. Ei vain tainnut tulla mieleen siinä hötäkässä. Saattaahan tämä tietysti olla käytössä jollain Suomen murrealueella, ei vain ole tuttu.

Meikäläisen murrealue on pohjois-satakuntalais-eteläpohjalainen ja kyllä sielläkin outoja sanoja on: esimerkiksi peruuttaa on paikallisesti pöröttää. Yrittäkääpä keksiä, missä olette mahdollisesti törmänneet sanaan puo ja mitä se tarkoittaa. Kerron sen ensi kerralla, jos joku kysyy.

Rauhallista joulun odotusta ja hyvät pyhät kaikille!

Riitta Rustari
riitta.rustari@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi